

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: III Kž 9/09-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u trećestupanjskom vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda mr. sc. Branka Brkića, kao predsjednika vijeća, te mr. sc. Marijana Svedrovića, Hajrije Novoselec, Ranka Marijana i Miroslava Šovanja, kao članova vijeća i sudske savjetnice Martine Slunjski, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. A. G., zbog kaznenog djela iz čl. 34. st. 2. toč. 4. i 5. Krivičnog zakona Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: KZRH) i dr., odlučujući o žalbi opt. A. G., podnesenoj protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 9. travnja 2009. godine, broj: I Kž-1040/08-10, u sjednici održanoj dana 9. prosinca 2009. godine, u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinke Orlić i branitelja opt. A. G., D. R. i P. S., obojice odvjetnika iz O.,

p r e s u d i o j e:

Odbija se žalba opt. A. G. kao neosnovana i potvrđuje drugostupanjska presuda.

Obrazloženje

Presudom Županijskog suda u Osijeku od 7. srpnja 2008. godine, broj: K-32/01, opt. A. G. proglašen je krivim zbog jednog kaznenog djela teškog ubojstva iz čl. 34. st. 2. toč. 4. i 5. KZRH, dva kaznena djela teškog ubojstva iz čl. 34. st. 2. toč. 4. KZRH, te jednog kaznenog djela pokušaja teškog ubojstva iz čl. 34. st. 2. toč. 4. KZRH u vezi čl. 17. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: OKZRH), pa mu je za svako dovršeno kazneno djelo teškog ubojstva utvrđena kazna zatvora u trajanju od dvadeset godina, dok mu je za kazneno djelo pokušaj teškog ubojstva utvrđena kazna zatvora u trajanju od deset godina, pa je opt. A. G. primjenom odredbi o stjecaju, osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dvadeset godina.

Po čl. 45. OKZRH opt. A. G. u jedinstvenu kaznu zatvora uračunato je vrijeme provedeno u pritvoru od 27. veljače 1996. godine do 3. lipnja 1997. godine, te od 15. srpnja 2007. – pa nadalje, dok će se o uračunavanju ekstradicijskog pritvora odlučiti posebnim rješenjem nakon što se pribave točni podaci kada je opt. A. G. lišen slobode u

Njemačkoj i Australiji i koliko je vremena proveo u ekstradicijskom pritvoru do izručenja Republici Hrvatskoj.

Po čl. 132. st. 2. ZKP, oštećenici J. R. K., te obitelji pok. G. Z., M. K. i M. T. upućeni su sa svojim imovinskoopravnim zahtjevima u parnicu.

Po čl. 122. st. 4. ZKP, opt. A. G. u cijelosti je oslobođen obveze plaćanja troškova kaznenog postupka.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, u drugostupanjskom postupku, donio je presudu od 9. travnja 2009. godine, broj: I KŽ-1040/08, kojom je žalbe opt. A. G. i državnog odvjetnika odbio kao neosnovane i potvrdio prvostupanjsku presudu.

Protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalbu je podnio opt. A. G., putem branitelja D. R. i P. S., odvjetnika iz O., zbog svih osnova radi kojih se presuda može pobijati (čl. 366. ZKP), s prijedlogom da se drugostupanjska presuda ukine i predmet vrati „na ponovno suđenje, te se opt. A. G. pusti na slobodu“ (iz žalbe opt. A. G., po branitelju D. R.) ili da „Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, ukine prvostupanjsku i drugostupanjsku presudu u cijelosti, predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno raspravljanje i suđenje radi donošenja pravilne i zakonite odluke, ili pobijanu presudu preinači na način da odbije optužbu protiv opt. A. G., da opt. A. G. oslobodi od optužbe, ili pobijanu presudu preinači na način da se protiv opt. A. G. po čl. 1. st. 1. i čl. 2. st. 2. Zakona o općem oprost, obustavi kazneni postupak zbog kaznenih djela radi kojih se opt. A. G. tereti, te svakako ukine pritvor protiv opt. A. G. (iz žalbe opt. A. G., po branitelju P. S.)“.

Odgovori na žalbu nisu podneseni.

Prije održavanja sjednice vijeća, spis predmeta je, po čl. 373. st. 1. ZKP, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje, koje je bez odgode vratilo spise sa prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, žalbu opt. A. G. odbije kao neosnovanu i potvrdi drugostupanjsku presudu, s obrazloženjem „da opt. A. G. svojim žalbama podnesenim po braniteljima, nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane drugostupanjske presude“ (broj: KŽ-DO-1042/09 od 26. lipnja 2009. godine).

Sjednici vijeća trećestupanjskog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske nazočila je zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinka Orlić, koja je ostala kod podnesenog prijedloga Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, te branitelji opt. A. G., D. R. i P. S., obojica odvjetnika iz O., koji su ponovili navode iz podnesenih žalbi. Nazočnost opt. A. G., koji se nalazi u pritvoru i ima branitelje, nije od strane vijeća ocijenjena svrhovitim, pa je sjednica vijeća održana u njegovoj odsutnosti, sukladno odredbi čl. 374. st. 2. ZKP.

Žalba nije osnovana.

Prije svega, iako je opt. A. G. podnio žalbu protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske putem dvojice branitelja, s obzirom na istaknute osnove žalbe, te gotovo identične razloge istaknute u žalbama, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, razmotrio je obje žalbe opt. A. G. kao jednu žalbu podnesenu u korist opt. A. G., s time da će svaka posebnost istaknuta u pojedinim žalbama biti posebno raspravljana i obrazložena u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda.

U odnosu na bitne povrede odredaba kaznenog postupka

Prije svega, nije u pravu žalitelj kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 8. ZKP, tj. da je opt. A. G. na glavnoj raspravi na kojoj se očitovao o osnovanosti optužbe, na način da se ne smatra krivim (čl. 320. st. 3. i 6. ZKP), ispitan prije završetka dokaznog postupka. Naime, prema žalitelju, prvostupanjski sud je nakon ispitivanja opt. A. G., proveo dokaz čitanjem podataka iz kaznene evidencije opt. A. G. i time je ostvario navedenu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, u cijelosti prihvaća razloge drugostupanjskog suda iznesene na str. 3., odl. 6. drugostupanjske presude, te ujedno dodaje: prema odredbi čl. 321. st. 6. ZKP podaci iz kaznene evidencije kao i drugi podaci o osuđivanosti za kažnjive radnje mogu se pročitati kao zadnji dokazi prije ispitivanja optuženika na završetku dokaznog postupka. Tako stipulirana odredba zakona istovremeno je i upućujuća, ali i fakultativna („...mogu se pročitati...“) dok je odredba čl. 317. st. 2. ZKP, načelne i obligatorne prirode jer obvezuje prvostupanjski sud da se podaci o prijašnjim osudama i kaznama koje je optuženik izdržao, pročitaju na kraju dokaznog postupka i to onim redom koje utvrdi predsjednik vijeća (čl. 321. st. 4. ZKP). Iz tog razloga, drugostupanjski sud (kao i prvostupanjski sud) nije ostvario nikakvu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, pa niti ovu na koju u žalbi ukazuje žalitelj.

Ukazivanje žalitelja na ostvarenje bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP, tj. da je prvostupanjski sud (kao i drugostupanjski sud) bio dužan s jednakom pažnjom ispitati i utvrditi činjenice koje terete okrivljenika i koje mu idu u korist, pa kako to sudovi nisu učinili, povrijeđena je odredba čl. 8. st. 1. ZKP, a ta nepravilna primjena zakona, prema žalitelju, utjecala je na presudu, i time je sud ostvario tzv. relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP, nije prihvatljivo za Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, iz onih istih razloga koji su istaknuti na str. 4., odl. 4. drugostupanjske presude.

Naime, odredba čl. 8. st. 1. ZKP nalaže sudu (kao i drugim tijelima koja sudjeluju u kaznenom postupku) da obrate jednaku pozornost na činjenice koje terete okrivljenika i koje mu idu u korist. Iz sadržaja žalbe očigledno je da žalitelj ne prihvaća činjenične zaključke prvostupanjskog i drugostupanjskog suda, ili se pak radi o ukazivanju na one

činjenice, koje same po sebi nisu odlučne činjenice (kao npr. postojanje svjetlosnih oznaka na vozilu, tzv. „treptača“...) te iz postupovnih razloga, takve činjenice, objektivno ne mogu predstavljati pravni temelj za postojanje bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pa niti onih navedenih u čl. 367. st. 3. ZKP. Radi se jednostavno o činjeničnim pitanjima, o kojima će kasnije biti riječi u ovoj trećestupanjskoj odluci, a prilikom razmatranja pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

U žalbi se posebno ističe da je drugostupanjska presuda u pogledu važnih okolnosti (trenutak izmjene optužnog akta u odnosu na sam tijek kaznenog postupka, izvođenje dokaza nakon dovršenja dokaznog postupka i sl.), nije usuglašena sa pojedinim ranije donesenim sudskim odlukama (kako u žalbenom postupku, tako i u postupku povodom izvanrednih pravnih lijekova), zbog čega žalitelj smatra da je drugostupanjski sud ogriješio se o odredbe čl. 118. st. 1. Ustava Republike Hrvatske, a osim toga, da je „direktno povrijedio odredbu čl. 24. st. 1. Zakona o sudovima“, a što je sve zajedno, prema žalitelju, dovelo do ostvarenja bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 8. ZKP.

O pojedinim navodima žalitelja, već je odgovoreno u ovoj trećestupanjskoj odluci, no ovdje treba ukazati na sljedeće: pozivanje žalitelja na odredbu čl. 118. st. 1. Ustava Republike Hrvatske je nepotrebno, jer žalitelj u žalbi ničim nije dokazao da „Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao najviši sud, ne osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana“.

To što žalitelj smatra da su u konkretnom slučaju postojale postupovne zapreke za donošenje kondemnatorne presude – o tome je drugostupanjski sud dao valjane razloge u obrazloženju drugostupanjske presude (str. 9-10. drugostupanjske presude), no o tim razlozima biti će više riječi kada će se Vrhovni sud, kao trećestupanjski sud, osvrnuti na tu žalbenu osnovu.

U odnosu na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

Navodi žalitelja, kada je u pitanju pravilnost utvrđenja činjeničnog stanja, odražavaju potrebu da ukažu da je „pobijana presuda veoma promišljena i izgleda logično, ali nije zasnovana na nesumnjivim dokazima, pa se činjenično stanje koje je sud utvrdio ne podudara sa stvarnošću. U toj odluci drugostupanjski sud detaljno je iznio razloge za svoje stavove i opredjeljenja, ali zbog težnje za racionalnošću izostalo je čuvanje skeptičnog stava prema jednoj i drugoj verziji događaja suprotstavljenih stranaka, pa su jednostrano i brzo stvarani zaključci i prihvaćene takve verzije koje su, istina teoretski moguće, ali se ne zasnivaju na pouzdanim dokazima i činjeničnom materijalu ...zbog iznesenog je nužno, po mišljenju obrane, a u cilju ostvarenja ustavnosti i zakonitosti te općih interesa pravnog poretka, da pravilna spoznaja činjeničnog stanja u konkretnom slučaju bude zasnovana na čvrstim dokazima, gdje dominira načelo objektivnosti u duhu zdravog realizma i humanizma“ (iz žalbe opt. A. G., po branitelju P. S. – str. 2. žalbe).

Prevedeno na pravni jezik osnova zbog kojih se presuda može pobijati iz čl. 369. st. 1. i 2. ZKP, žalitelj u suštini ističe da je prvostupanjski sud (kao i drugostupanjski sud) pogrešno utvrdio kakvu odlučnu činjenicu, a pored toga, da sadržaj zapisnika o izvedenim dokazima dovodi u sumnju pravilnost i pouzdanost utvrđenja odlučne činjenice, a neke odlučne činjenice nije ni utvrdio, a bio je dužan to učiniti.

Unutar takvog općeg okvira ukazivanja na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, iz žalbe opt. A. G. podnesene po branitelju D. R., proizlazi sljedeće: u drugostupanjskoj presudi ne pravi se razlika između različitog utvrđenja činjenice da li se pregovaračko vozilo marke „Zastava 101“ kretalo u smjeru T. „s upaljenim treptačima“, ili to pregovaračko vozilo „nije posebno bilo obilježeno“, kako se navodi u razlozima drugostupanjske presude.

I prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, navedena činjenica pravilno je utvrđena jer iz Zapisnika o očevidu od 1. srpnja 1991. godine izričito je konstatirano da je istražni sudac na mjestu događaja zatekao predmetno vozilo sa uključena sva četiri treptača, koji se povremeno pale i gase. O toj okolnosti drugostupanjski sud zauzeo je svoje stajalište i iznio valjane razloge na str. 4., odl. 2. drugostupanjske presude, koje razloge u cijelosti prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, te na te iste razloge upućuje žalitelja.

Žalitelj dovodi u pitanje utvrđenje i ocjenu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda da li je opt. A. G., prije kritičnog događaja, u dva navrata dobro uočio vozilo u kojem su se nalazili oštećenici, te da je s njima i razgovarao, a takvo utvrđenje suda žalitelj dovodi u pitanje jer je „ispitanik (opt. A. G.) temporae criminis bio u stanju povišene afektivne napetosti koja je svakako uvjetovala redukciju njegovih mogućnosti da shvati svoje postupke i da njima upravlja“ (str. 6., odl. 1. žalbe).

Suprotno navodima žalitelja, drugostupanjski sud dao je iscrpne i precizne razloge zašto smatra utvrđenim da je opt. A. G., prije kritičnog događaja, u dva navrata dobro uočio vozilo u kojem su se nalazili oštećenici, te je s njima i razgovarao (str. 5., odl. 5. i 6. drugostupanjske presude), te razloge prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, te na iste upućuje žalitelja.

Ukazivanje žalitelja na smanjenu ubrojivost opt. A. G., a time i smanjenu sposobnost istoga da „uoči vozilo u kojem su se kretali oštećenici te da s njima i razgovara“, može biti od značaja za percepciju „detalja u uočavanju“ (kako je to istaknuto i u žalbi), ali ne može u potpunosti otkloniti sposobnost opt. A. G. da registrira navedene okolnosti, jer u protivnom, ocjena svijesti opt. A. G. ocijenjena od strane vještaka – psihijatra bila bi sasvim drugačija od one kakva je ona ocijenjena u nalazu i mišljenju vještaka – psihijatra Psihijatrijske bolnice V. od 17. rujna 1996. godine.

U žalbi opt. A. G. posebno se u više navrata ističe da opt. A. G. „nije bila poznata pregovaračka funkcija oštećenika u cilju očuvanja mira između pripadnika hrvatske i srpske nacionalnosti u tom kraju...“, tvrdi se da je „opt. A. G. znao da se radi o vozilu u kojem se nalaze pregovarači i da je bio ogorčen i bijesan na vođenje pregovora i

navedene pregovarače... te da je iznenada istupio pred vozilo“ (iz žalbe opt. A. G. po branitelju D. R. – str. 7.).

Žalitelj u žalbi, na isti način kao i u žalbi protiv prvostupanjske presude, poimence navodi veći broj svjedoka (K. T., Ž. K., B. L., B. R., M. Š., Z. K., M. A. i Z. E.) koji prema žalitelju, svojim iskazima demantiraju utvrđenje suda (kako prvostupanjskog, tako i drugostupanjskog koji je prihvatio razloge prvostupanjskog suda) ne samo u pogledu okolnosti da li je opt. A. G. znao ili nije znao tko se nalazi u vozilu i kakva je uloga osoba koje su se nalazile u vozilu, već je i „ignorirao“ iskaze navedenih svjedoka, iz čijih iskaza proizlazi pogrešan zaključak suda o formiranju pregovaračkog tima koji će doći u T. i pregovarati sa predstavnicima srpskog stanovništva.

Takvu ocjenu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda, žalitelj smatra ne samo ostvarenjem pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, već smatra da je drugostupanjski sud ostvario i bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP.

Suprotno svim navodima žalitelja, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, u cijelosti prihvaća razloge drugostupanjskog suda kojima se vrlo detaljno obrazlaže na str. 6. drugostupanjske presude sljedeće: „Nadalje, iz provedenih dokaza u spisu jasno proizlazi da je opt. A. G. bila poznata pregovaračka funkcija oštećenika u cilju očuvanja mira između pripadnika hrvatske i srpske nacionalnosti u tom kraju. Takvo utvrđenje nedvojbeno proizlazi iz iskaza drugih djelatnika policije na kontrolnom punktu, svjedoka I. M. i M. L., ali i svjedoka K. T., koji je vršio dužnost komandira. Ti svjedoci, u čijem se društvu nalazio opt. A. G., suglasno iskazuju da su osobno znali ili čuli od drugih pripadnika, da ošt. J. R. K. zajedno sa ostalima ide u staro T. radi pregovora u cilju smirivanja zategnutih odnosa sa srpskim stanovništvom, pa su to i međusobno komentirali. Dapače, svjedok M. L., kako u istrazi, tako i na glavnoj raspravi potvrđuje da je ošt. J. R. K. njima glasno rekao da idu na pregovore u T., a kada ga je opt. A. G. upitao zbog čega nisu u službenom vozilu na kojem se nalazi hrvatski grb i šahovnica, što je opt. A. G. komentirao riječima „na ovaj način možda iritiraš nas“. Upravo riječi opt. A. G. jasno pokazuju njegovo protivljenje da se nastali sukob pokuša riješiti pregovorima.“

Iz iskaza navedenih svjedoka nedvojbeno proizlazi da je opt. A. G. bilo poznato iz kojeg razloga oštećenici višekratno prelaze vozilom preko kontrolnog punkta, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, prihvaća sve razloge drugostupanjskog suda zašto se kretanje načelnika policije nije dojavljivalo putem motorole, kao što prihvaća razloge zbog kojih je prvostupanjski sud (a i drugostupanjski sud u drugostupanjskoj presudi) zaključio da su „pregovori bili u tijeku“, jer su o tome svjedočile osobe koje su neposredno bile uključene u te pregovore (B. G., J. J. i G. A.), kao i osobe koje su posredno o tome imale saznanja (M. A., Z. K. i B. R.).

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, prihvaća razloge drugostupanjskog suda o istaknutim utvrđenim činjenicama, s time da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, posebno ukazuje da se prilikom slobodne ocjene izvedenih dokaza sa različitim stupnjem uvjerenosti ocjenjuju iskazi onih svjedoka koji „samo“ negiraju postojanje određene činjenice od iskaza svjedoka koji

imaju određena pozitivna saznanja o postojanju određenih činjenica. To je razlog zašto je drugostupanjski sud iskaze pojedinih svjedoka uzeo kao uvjerljive i istinite, a iskaze drugih svjedoka podvrgao većoj kritičkoj ocjeni. No, takvo postupanje drugostupanjskog suda daleko od konstatacije žalitelja da je drugostupanjski sud „takvom ocjenom dokaza postupao protivno odredbi čl. 8. ZKP“, o čemu je već bilo govora u ovoj trećestupanjskoj odluci.

Prigovori žalitelja koji se višekratno ponavljaju (kako u prvostupanjskoj presudi, tako i u drugostupanjskoj presudi, a sada i u žalbama na drugostupanjsku presudu), a odnose se na isticanje žalitelja da je opt. A. G. kazneno djelo ostvario pod okolnostima isključenja protupravnosti, pod okolnostima zablude koja isključuje protupravnost, da je kazneno djelo počinio u nužnoj obrani, da je kazneno djelo počinio na mah... nisu prihvatljivi za Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, te zbog nepotrebnog ponavljanja, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, u cijelosti prihvaća razloge drugostupanjskog suda istaknute na str. 8. drugostupanjske presude u pogledu navedenih okolnosti, i na te razloge također upućuje žalitelja.

Prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, drugostupanjski sud nije pogrešno (a niti nepotpuno) utvrdio činjenično stanje, već upravo suprotno, iz utvrđenog činjeničnog stanja valjano je zaključio da nema sumnje da je opt. A. G. kritične prilike svjesno i namjerno usmrtio ošt. J. R. K., ošt. M. K. i ošt. G. Z., a ošt. M. T. pokušao lišiti života i to motiviran bezobzirnom osvetom prema oštećenicima, i prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, s razlogom je opt. A. G. oglasio krivim za ostvarena kaznena djela i osudio ga po zakonu.

Kako žalitelj i u ovom trećestupanjskom postupku iscrpno ukazuje u žalbi (posebno podnesenoj od strane branitelja D. R.) da nisu ostvarena kvalifikatorna zakonom propisana obilježja kaznenih djela i to prije svega kaznenog djela ubojstva iz bezobzirne osvete, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, upućuje žalitelja na razloge drugostupanjskog suda (str. 8-9. drugostupanjske presude) iz kojih razloga nedvojbeno proizlazi da je opt. A. G. postupao iz bezobzirne osvete i da je znao da je ošt. J. R. K. službena osoba koja obavlja poslove javne sigurnosti na sprječavanju vršenja kaznenih djela i čuvanju javnog reda i mira – a to znači da je u cijelosti ostvario objektivni učin kaznenog djela iz čl. 34. st. 2. toč. 4. i 5. KZRH, kako je to obrazloženo u obrazloženju drugostupanjske presude, koje razloge u cijelosti prihvaća Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, i na koje razloge upućuje žalitelja.

U odnosu na povrede kaznenog zakona

U žalbi podnesenoj protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, žalitelj ističe one iste povrede koje je i isticao u žalbi protiv prvostupanjske presude: da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, povrijedio kazneni zakon iz čl. 368. toč. 3. ZKP, tj. da je kazneni zakon povrijeđen u pitanju pravomoćno presuđene

stvari i da je prvostupanjski sud (kao i drugostupanjski sud, time što je prihvatio razloge prvostupanjskog suda) povrijedio načelo specijaliteta iz čl. 14. Europske konvencije o izručenju.

Prema žalitelju, u odnosu na opt. A. G. bile su primijenjene odredbe Zakona o općem oprostima zbog čega je Vrhovni sud Republike Hrvatske svojim rješenjem od 22. svibnja 1997. godine, broj: Kž-102/97 obustavio kazneni postupak protiv opt. A. G. za sva kaznena djela, a pravne posljedice ukidanja odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske od 14. ožujka 2001. godine, broj: U-III-791/97, prema žalitelju, mogu se odnositi samo na kazneno djelo prema ošt. J. R. K., a ne i na kaznena djela prema ostalim oštećenima, zbog čega je optužbu protiv opt. A. G., u odnosu na kaznena djela počinjena prema ošt. M. T., ošt. G. Z. i ošt. M. K., trebalo odbiti, jer se u odnosu na te oštećenike, prema žalitelju, radi o „presuđenoj stvari“.

Prije svega, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, u cijelosti prihvaća razloge drugostupanjskog suda istaknute na str. 10-11. drugostupanjske presude, te ukazuje žalitelju i na sljedeće: time što je rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 22. svibnja 1997. godine, broj: Kž-102/97 ukinuto rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske od 14. ožujka 2001. godine, broj: U-III-791/97 i vraćeno Vrhovnom sudu na ponovno odlučivanje, te time što je u ponovnom odlučivanju Vrhovni sud Republike Hrvatske svojim rješenjem od 11. travnja 2001. godine, broj: Kž-218/01 odbio žalbu opt. A. G. kao neosnovanu, podnesenu protiv rješenja Županijskog suda u Osijeku od 3. veljače 1997. godine, u ovom kaznenom predmetu pravomoćno je odlučeno da nema mjesta primjeni odredbe čl. 1. i čl. 2. st. 2. Zakona o općem oprostima, pa prigovor žalitelja o „presuđenoj stvari“ nije osnovan, kako to pravilno ističe i drugostupanjski sud u obrazloženju drugostupanjske odluke, a koje razloge u cijelosti prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, i na te iste razloge upućuje žalitelje.

O ostalim razlozima drugostupanjskog suda (o nezakonitoj primjeni Zakona o općem oprostima, utvrđenoj povodom izjavljenog zahtjeva za zaštitu zakonitosti, te obvezatnosti primjene pravnih stajališta iz čl. 77. st. 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske...) dovoljno je ukazano na str. 10., odl. 6. i 7. drugostupanjske presude, pa Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, samo upućuje žalitelja i na te razloge drugostupanjskog suda.

Isto tako, nije u pravu žalitelj kada u žalbi tvrdi da je povrijeđeno tzv. načelo specijaliteta iz čl. 14. Europske konvencije o izručenju.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, u pobijanoj presudi, na str. 11., odl. 3., pravilno ističe da se u konkretnom slučaju ne radi o drugom kaznenom djelu (za koje kazneno djelo nije odobreno izručenje opt. A. G.) već da se radi samo o drugačijem obliku istog kaznenog djela naznačenom i u zamolbi za izručenje (a koje je kao takvo i odobreno), zbog čega navodi žalitelja o tome da je opt. A. G. u Republici Hrvatskoj osuđen za drugo kazneno djelo od onog za koje je izručenje odobreno, nisu prihvatljivi za Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, a iz istih razloga koje je iznio drugostupanjski sud u obrazloženju drugostupanjske presude, i na koje

razloge se također upućuje žalitelj.

I na kraju, žalitelj (posebno u žalbi opt. A. G. po branitelju P. S.) ističe da je prvostupanjski sud (a i drugostupanjski sud povodom žalbe opt. A. G.) imao mogućnost da cjelovito postupanje opt. A. G. ocijeni kao jedno produljeno kazneno djelo, tj. da primijeni pravnu ustanovu iz čl. 61. KZ-a.

U pravu je drugostupanjski sud kada ističe u obrazloženju drugostupanjske presude da se u konkretnom slučaju ne može raditi o konstrukciji produljenog kaznenog djela, jer kada su u pitanju kaznena djela kojima se napadaju najviše zakonom zaštićene vrijednosti – ljudski život i tijelo, ne može se konstruirati produljeno kazneno djelo, neovisno o eventualnom postojanju sjedinjujućih faktora, tim više što se ovdje radi i o različitom identitetu više oštećenika (str. 9., odl. 5. drugostupanjske presude).

Kako žalitelj u žalbi ističe samo „različiti identitet oštećenika“ i zauzima stanovište da sudska praksa (a i teorija) dozvoljavaju mogućnost da se postupanje počinitelja kaznenog djela označi kao produljeno kazneno djelo „bez obzira na to što su oštećenici različite osobe“, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, posebno ističe: sa primjenom odredbe iz čl. 61. KZ-a treba biti vrlo oprezan. Ta pravna figura, u pojedinim slučajevima, ne osigurava pravnu sigurnost, ne osigurava adekvatnu zaštitu od posebno opasnih kaznenih djela i počinitelja takvih kaznenih djela i suprotna je načelu pravednosti i krivnje. Ona, u pojedinim slučajevima, vodi privilegiranju počinitelja kaznenog djela koji to ne zaslužuje, a time se, između ostalog, ne uzima u obzir vodeće načelo suvremenog kaznenog prava i kriminalne politike prema kojem se posebno vodi briga o личности počinitelja, o njegovoj krivnji i njegovoj opasnosti. Iz tih razloga, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, prihvaća razloge drugostupanjskog suda, da se u konkretnom slučaju ne mogu primijeniti odredbe o produljenom kaznenom djelu, te na te iste razloge drugostupanjskog suda, upućuje se žalitelj.

Isto tako, tvrdnja žalitelja (opt. A. G. po branitelju P. S.), da je prvostupanjski sud (kao i drugostupanjski sud) povrijedio kazneni zakon iz čl. 368. toč. 6. ZKP – jer je povrijedio odredbe o uračunavanju pritvora i izdržane kazne prema opt. A. G., nije prihvatljiva za Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, jer je drugostupanjski sud na str. 11., odl. 5. drugostupanjske presude, dao valjane razloge o uračunavanju pritvora opt. A. G. u izrečenu kaznu. Naime, prvostupanjski sud je, temeljem čl. 45. st. 1. OKZRH, valjano uračunao opt. A. G. u izrečenu jedinstvenu kaznu vrijeme lišenja slobode i vrijeme provedeno u pritvoru nakon izručenja hrvatskim pravosudnim tijelima, te je valjano ukazao, da će u smislu odredbe čl. 158. st. 2. ZKP, njegovo lišenje slobode vezano za trajanje ekstradicijskog pritvora u Australiji uračunati u izrečenu kaznu naknadno, kada se pribave službeni podaci o trajanju ekstradicijskog pritvora. Takvom odlukom, drugostupanjski sud nije niti na koji način povrijedio kazneni zakon na štetu opt. A. G..

U odnosu na odluku o kazni i odluku o imovinskopravnom zahtjevu

Prije svega, iako je u žalbi opt. A. G. (po branitelju P. S.) navedeno da se žalitelj žali i zbog tih osnova, tj. odluke o kazni i odluke o imovinskopравnim zahtjevima, u žalbi se isti osnovi ne obrazlažu, tako da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, primjenom odredbe čl. 382. ZKP na adekvatan način, uzeo kao da su te osnove sadržane u podnesenoj žalbi, te je preispitao odluku o kazni i našao da je drugostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazne opt. A. G., za svako pojedino kazneno djelo, kao i osude na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, vodio računa o svim okolnostima vezanim za odluku o kazni, te pravilno primijenio odredbu čl. 43. st. 1. i 2. toč. 1. OKZRH, prema kojoj odredbi, jedinstvena kazna zatvora ne može biti manja od one na koju je prvostupanjski sud osudio opt. A. G..

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, u cijelosti prihvaća sve razloge drugostupanjskog suda iznesene na str. 11-12. drugostupanjske presude, te se na te iste razloge upućuje žalitelj.

Točno je, da je odluka o upućivanju svih oštećenika da svoje imovinskopравne zahtjeve ostvaruju u građanskoj parnici u neskladu sa odredbom čl. 127. st. 1. ZKP (zbog nedostatka prijedloga oštećenih osoba), no u suštini, kako se radi o „suvišnoj“ odluci koja nije ni na koji način utjecala na zakonitu presudu, time nije ni povrijeđena odredba iz čl. 370. st. 3. ZKP.

Budući da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, ispitujući drugostupanjsku presudu i po službenoj dužnosti, u skladu s odredbom čl. 379. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP, nije našao da bi bila ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, a niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženika, to je na temelju čl. 387. ZKP, odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 9. prosinca 2009. godine

Zapisničar:

Martina Slunjski, v.r.

Predsjednik vijeća:

Mr. sc. Branko Brkić, v.r.